بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލިސް

1980

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ތާރީޚު: 29 ޑިސެންބަރު 1985 މ. 17 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1406 ހ. ނަންބަރު:

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ 39 ވަނަ ޖަލްސާގެ ޚުލާޞާ

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ 39 ވަނަ ޖަލްސާއަކީ 17 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1406 (29 ޑިސެންބަރު 1985) އާދިއްތަ ދުވަހުގެ 9.00 ގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާކުރާ ގޮޅީގައި ބޭއްވި ޖަލްސާއެވެ. އެ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެ ވަޑައިގެންނެވީ މަޖިލީހުގެ ރައީސާއާއި 75 މެންބަރުންނެވެ. މި ޖަލްސާގެ އެޖެންޑާގައި ހިމެނިފައިވަނީ މިދަންނަވާ ކަންތައްތަކެވެ.

1. ޖަލްސާ ފެއްޓުން.
2. މަޖިލީހުގެ ރައީސް މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާ ދަންނަވުންތައް
3. ގާނޫނީ ކޮމިޓީން ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރުންގެ ބަދަލުތަކާއި، އެ ކޮމިޓީން މެންބަރުންނަށް ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުންތައް
4. ޖަލްސާ ނިންމުން.

މި ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބެހެއްޓެވީ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ... ޖަލްސާ ފެއްޓެވީ 9.00 ގައި ... ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ... ޖަލްސާ ފެއްޓެވުމާއެކު ... މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ... ހާޒިރުނުވެވޭނެ ކަމަށް ... ޖަލްސާއަށް ... ދަންނަވާފައިވާ މެންބަރުންގެ ނަންތައް ... ރިޔާސަތުން ... ފަދައިން ... މަޖިލީހަށް ދަންނަވާލެއްވިއެވެ.

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ... މެންބަރު އަލްފާޟިލް ... ޖަމީލް

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ... މެންބަރު އަލްފާޟިލް ... ނާޞިރު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ހއ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ... މުޙައްމަދު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ށ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ...

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ...

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޢަބްދުﷲ ...

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްއުސްތާޛު ... ޙަސަން ...

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޅ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު ޙަސަން

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ... ކަލޭގެފާނު

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް ޙުސައިން ދީދީ.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ރަޝީދު.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގއ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ސަލީމް.

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ސ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް ފާރޫޤު ޙަސަން.

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ޝަރީފު

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ނ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަޙްމަދު އާދަމް މަނިކު

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ކ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް އަބޫބަކުރު ޝާކިރު

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ސ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު ޙަބީބު

އުޅުއްވި 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފޮނުއްވުން ދަންނަވައި މަޖިލީހުގެ ރައީސް މެންބަރުން ނަންބަރު ދަންނަވައިދެއްވި. މިގޮތުން ވޯޓަށް ދެއްވީ ދުވަސްވަރުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރު އިންތިޚާބުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމުގެ އަނބުރާ މަޖިލީހުގެ އަސާސީ ޤާނޫނު ބަލައި ގާނޫނީ ކަމަށް ހުށަހެޅި ކަރުދާސް ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމަށް ނިންމެވި. އަދި އިއްޔެ ރައްޔިތުންގެ މެންބަރުން ވޯޓުން ކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ރައީސް ދަންނަވައި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ހަމަ ބާރުގެ ބޭފުޅަކު އިންތިޚާބު ކުރުމަށް ވަޒީރުންގެ ރިޔާސަތުގައި ކަމުގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ވިދާޅުވިއެވެ.

ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީސް އިއްޔެ އެކުވި އެޖެންޑާ އަޅުގަނޑު އިންތިޚާބު މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުމުގެ ފުރަތަމަ ވޯޓުގައި ކަނޑައެޅުނު ކަރުދާސް ހުށަހަޅައި ގާނޫނަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ ކަމަށް ހުށަހެޅުއްވި ޤާނޫނު ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓް ބަލައި މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ހުށަހެޅުއްވި މަސައްކަތް ވިދާޅުވިއެވެ. އަދި މިހާރު މަޖިލީހުގެ ވާހަކަ މަޖިލީހުގެ ރިޕޯޓް އެކުލަވާލުމަށް ކޮމިޓީ ތިބި ފަރާތްތަކުގެ ބޭފުޅުން އެކަމަށް ބަލާ ހުށަހެޅުމުގެ ބަހުސް ނިމުމާއެކު ވޯޓަށް އެހުމުން މަޖިލީހުގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްކޮށްފި. މި ކަރުދާސް ކަނޑައެޅުނީ ފަހުން ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ދެމަފިރިންގެ ޤަޟިއްޔާ ބަލައި މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި ގޮތުން ޖަލްސާ ކުރިއަށް ގެންގޮސް ކަރުދާސް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރީގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސް މެންބަރުންނަށް ދަންނަވައި ދެއްވިއެވެ.

މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރުމަށް ވަޒީފާދާރުން އެކަމަށް އެދެނިވި ނަންބަރުގެ މަތިން މަޝްވަރާގެ އެއްބަސްވުމާއި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން ބަހުސް ނިންމުމަށް ސަރުކާރުގެ ބޭފުޅަކު ޖަލްސާ ބޭއްވުމާއި ވަޒީރުން މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ނިންމެވި ގޮތުގެ ތަފުސީލު ކަމުގެ ގޮތުގައި އެދުނު ކަރުދާސް ކޮމިޓީއާ އެއްގޮތަށް ރައީސް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނިންމެވި ގޮތުގައި ޢަމަލުކުރުމަށް ނިންމަވައިފައި ވާކަމަށް ވިދާޅުވިއެވެ.

މަޖިލީހުގެ ރައީސް މެންބަރުންނަށް ދަންނަވައި ދަންނަވާލުމުގައި ދެވަނަ ފަހަރަށް ވޯޓު ކުރުމުގެ މާއްދާއާ ބެހޭ ގޮތުން ޖަލްސާގައި މެދުވެރިކޮށް ވާހަކަ ދެއްކުމަށްފަހު ވޯޓަށް އެހުމުން ރައީސް ވިދާޅުވީ މާއްދާގެ ތަފުސީލު ވަޒީރުގެ ޝަރަފުގައި ރައީސް ވެފައިވާ އާންމު ނަޒަރުން ބަލާއިރު އިސްލާމީ ޤާނޫނީ ގޮތުން މިކަން ކުރުމަކީ ވާޖިބެއް ކަމަށް ވިދާޅުވެ ސިޔާސީ ގޮތުން ފަރުވާތެރިވުން ކަމުގެ ވާހަކަ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ 2 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ޖަލްސާގައި ކަނޑައެޅުނު ގޮތުގެ މަތިން އަދި އެކުލަވާލުމަށް އެއްބަސްވި ކޮމިޓީ މެންބަރުން ކަނޑައެޅި ވާހަކަ ކުރީ ދުވަހުގެ ޖަލްސާގައި ކަމުގެ ގޮތުގައި ވިދާޅުވިއެވެ.

މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން މަޖިލީހުގެ ދުވަހަކު ޖަލްސާ ދެއްވައި ހާޒިރުވާން ބާއްވާނެ ތާރީޚާއި ވަގުތު ކަނޑައަޅުއްވާ އެކަމުގެ ޚަބަރު ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ތަނަކަށް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ކަނޑައަޅުއްވާ ދުވަހަކު އިޖްތިމާޢު ކުރައްވާ ފަރާތަކުން އިޢުލާނުކުރެއްވުމެވެ.

މަޖިލީހުގެ ރައީސް މެންބަރުންނާ މުޝާވަރާކޮށް ވަގުތުގެ ދައުރުތަކުގެ ފަރާތުން ކުރެވޭ ކަންތައް ކުރިއަށްގެންދިއުމުގެ ގޮތުން ވަނީ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ދެންނެވި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތް ކުރައްވާ އަމީރުލް މުއުމިނީން އަލްޙާއްޖު އަބްދުﷲ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު ކަމުން ވަކިވުމާއި ގުޅިގެން އެ ގޮނޑިއަށް މެންބަރެއް ހޮވުމުގެ ކަންކަމުގައި ކުރިއަށް މެންބަރަކު އިންތިޚާބު ކުރުމެވެ.

މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ރިޔާސަތުން މެންބަ ރުންނަށް ދެންނެވުމަށްފަހު ގޮތުގެ މަތިން ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްޙާއްޖު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު ގޮނޑިން މަޖިލީހުގައިވާ މެންބަރުގެ ވަގުތުގައި އެގޮނޑިއަށް އިންތިޚާބުވާ ފަރާތުން ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް އަބްދުލް ޖަލީލްގެ ނަންފުޅު ހުށަހަޅުއްވައިފިއެވެ. އަދި އަލްއުސްތާޛު އިބްރާހީމް ހަމީދު ހުށަހަޅުއްވުމުގެ ތާއީދު ވ. އަތޮޅު މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ޝިހާބު ކުރެއްވިއެވެ.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް އަބްދުލް ޖަލީލް ގޮނޑިއަށް އިންތިޚާބު މަޖިލީހުގެ ދިރާސާއަށް ވަކިކުރައްވާ ނުދީ އެ ގޮނޑިއަށް ކުރިއަށް އިންތިޚާބުވާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ލިޔުމާއި އެއްގޮތަށް ބާރު ދެއްވާނެ ކަނޑައަޅުއްވާ ތަކެތި ދިރާސާކުރުމަށް ސ. އަތޮޅު މެންބަރު އަލްއުސްތާޛު ހަސަން ޝަރީފު ނަން ހުށަހަޅުއްވައިފިއެވެ. އަދި މިކަމަށް ތާއީދުކުރެއްވީ ގުރައިދޫ އަލްއުސްތާޛު ހަސަން ޝަރީފު ވަޒީރުގެ އިސްކަން ދޭ ކޮމިޓީގައި ހުރިކަން ވާހަކަ މެންބަރުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން މެންބަރުންނަށް ދަންނަވައިފައެވެ.

އެއަށްފަހު ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އެންމެހާ ވާހަކަ ދެއްކެވުމަށް ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް ޢަބްދުލް ޖަލީލް އިސްލާމް ދީނާއި ގުޅުން ދެއްވި މަޖިލީހުގެ މެމްބަރުން އަދި ދެންނެވި ރައްޔިތުން ގުޅުވައިލުމުގެ ދޮރު ހުޅުވައިލުމުގައި ގުޅިގެން ޖަވާބުދެއްވި އެއްބަޔަކު ކަމަށްވާ ތަރައްޤީ ކުރުމުގައި ހިއްސާ ވާނަމަ ތާރީޚީ ރިޔާސަތުން ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްޙާއްޖު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު ހުށަހަޅުއްވި ނަން ފާސްކުރެއްވިއެވެ.

ކަމާއިގުޅިގެން ހުށަހަޅުއްވި ހަށިހެޔޮ ދަންނަވާ ހުށަހެޅުއްވުން ފާސްވެފައިވާނެއެވެ

ނަންފުޅު ހުށަހެޅި އެއް ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް އަބްދުލް ޖަލީލް ނަންފުޅު ހުށަހެޅި ރިޔާސަތުން ފާސްކުރެއްވިއެވެ. އެއަށްފަހު ރައީސް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްޙާއްޖު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު ހުށަހަޅުއްވާ ވ. އަތޮޅު މެންބަރު އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް އިބްރާހީމް ޝިހާބު ތާއީދު ކުރައްވާ އެންމެ ހާއްސަ އަލްފާޟިލް ޢަބްދުލް ޖަލީލް ނަންފުޅު ފޮނުއްވުމުން ގޮތެއް ވަކިނުވެފައިވަނިކޮށް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރިޔާސަތުން އެއްވެސް ދެކޮޅެއް ނުވެ މަޖިލީހުގެ ސަލާމަތީ ކޮމިޓީ އަށް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން މަޖިލީހުގެ ހުށަހެޅި އަލްފާޟިލް ޢަބްދުލް ޖަލީލް ހޮވުނީ މެންބަރުންގެ ނަންފުޅުތަކަށް ވޯޓަށް ދެއްވީ ވަނީ ފާސްވެފައެވެ. އެއަށްފަހު ރިޔާސަތުން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގެ ނަމަވީ ރިޔާސަތުން އިއުލާން ކުރެއްވިއެވެ.

މަޖިލީހުގެ މިދުވަހުގެ ޖަލްސާ ނިމުނީ 11

ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވި މެންބަރުންގެ ޢަދަދު (ރައީސާއެކު) 75

މަޖިލިސަށް ހާސިލުވުން ބޭނުންވާ އަޣްލަބިއްޔަތު 38

ފެންނަ ގޮތަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު 73.

ނުފެންނަ ގޮތަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުން —

މިގޮތަށް ދެންނެވުނު ގޮތުގެ މަތިން ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އިއުލާން ކުރެއްވުމަށްފަހު ނައިބު ރައީސާ ގޮތުގެ މަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2 ވަނަ ދައުރުގެ ބައްދަލުވުން ބަދަލުކުރެއްވީ މެންބަރުންގެ ބަދަލުގައި ވޯޓުދެއްވާ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އާންމުކޮށް އަރިހުން ކަންތައް ބަދަލުކުރެއްވުމަށް މަޖިލީހުގެ އެއްވާމުން އިދާރީ ރަސްމީ ވޯޓުލުން ރިޔާސަތުން މެންބަރުންނަށް ފާސްކުރެއްވި. އަދި އަޚްލާގީ ޤާނޫނު މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ޤާނޫނާއި ރިޔާސަތުން މަޝްވަރާ ދެއްވި. އަޚްލާގީ ޤާނޫނު ސަރުކާރުން 2 ވަނަ ދައުރުގެ މަޖިލިސް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ކަންތައް ގޮތުން އަނބުރާ ދެއްވާ ރިޔާސަތުން ފާސްކުރެއްވި.

އެއްގޮތަށް ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އާންމުކޮށް އަރިހުގައި ރިޔާސަތުން

އިޖުރާއަތުގައި ގޮސްނުވާ ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް މެންބަރުންގެ ޚިޔާލު ދެއްވައި އަޚްލާގީ ޤާނޫނު 2 ވަނަ ދައުރުގައި ދެންނެވުނު އަޚްލާގީ ޤާނޫނުގެ ބިލު ފާސްކުރެއްވުމުގެ ކުރިން މަޖިލީހުގެ ރައީސް ... ކަމަށް ... އަދި މިދިޔަ ޖަލްސާގައި ... ރިޔާސަތުން މަޝްވަރާ ދެއްވި. ގޮތަށް ވޯޓު ... ... ރިޔާސަތުން ފާސްކުރެއްވުމުގައި 2 ވަނަ ދައުރުގައި ... މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ... ޤާނޫނު ... ... 15 ... 17 ... ކަމަށް ... މަޖިލީހުގެ ... ... ރިޔާސަތުން ... ވަނީ ... ދައުރުގެ ... މެންބަރުން ... ޤާނޫނުގެ ... ފާސްކުރެއްވި.

ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އާންމުކޮށް އަރިހުން ކަންތައް ... ... އަޚްލާގީ ޤާނޫނު ... ... ރިޔާސަތުން ... މަޖިލީހުގެ ... ... މެންބަރުންގެ ... ފާސްކުރެއްވި. ... ... މަޖިލީހުގެ ... ... 2 ވަނަ ދައުރުގައި ... ... ފާސްކުރެއްވި.

މިއާއެކު ޖަލްސާގެ އެޖެންޑާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންތައް ނިމުމާ ގުޅިގެން މާތްالله ގެ ... ސަލާމަތުގައި ... ބައްދަލުވުން ... 9.33 ގައެވެ.